

Ondersteuningsprofiel

rsg de Borgen
Lindenberg
2017-2018

Inleiding

Onze school maakt deel uit van het samenwerkingsverband VO 20.02. Samen met alle scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs in de gemeenten zorgen we ervoor dat er voor elk kind een passende onderwijsplek beschikbaar is. Op de website van het samenwerkingsverband www.passendonderwijsgroningen.nl staat aangegeven:

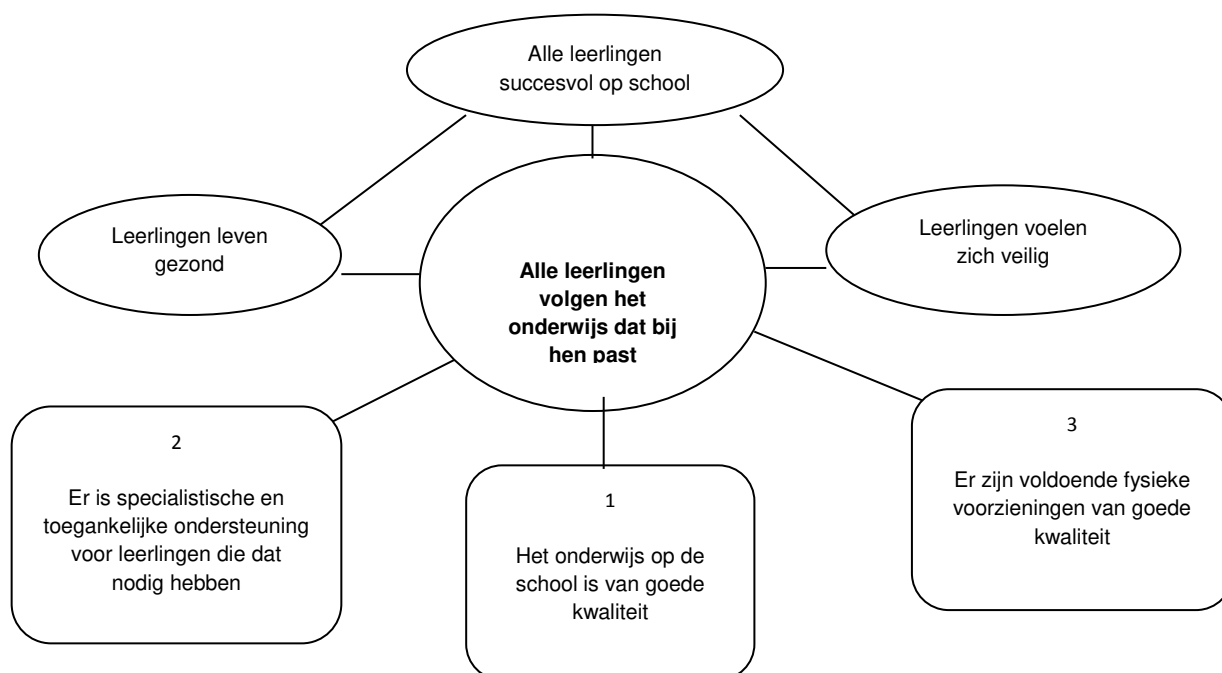
- Welke schoolbesturen zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband;
- De ondersteuningsprofielen van de scholen;
- Wat de basisondersteuning is van alle scholen in het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband 20.02 Groningen Ommelanden, waar rsg de Borgen toe behoort, heeft de volgende missie: *Passend onderwijs betekent dat elke leerling het onderwijs en de ondersteuning krijgt waar hij of zij recht op heeft.*

Centraal staan de vragen: wat heeft een leerling nodig, hoe kan dat worden georganiseerd en wie zijn daarvoor nodig?

De ambitie van het samenwerkingsverband vertaalt zich naar de volgende doelstellingen:

- Meer leerlingen in het regulier en minder in het speciaal onderwijs;
- Aandacht voor talentontwikkeling;
- Doorgaande onderwijs- en ondersteuningsroutes;
- Geen thuiszitters;
- Minder leerlingen in tussenvoorzieningen;
- Focus op het versterken van de deskundigheid van medewerkers;
- Meer ondersteuningsexpertise binnen de reguliere school (en niet daarbuiten);
- Handelingsgericht- en opbrengstgericht werken;
- Medewerkers kunnen omgaan met verschillen;
- Een professionele en lerende cultuur;
- Samenwerken vanuit vertrouwen;
- Samenwerking met cluster 1 en 2, samenwerkingsverbanden primair onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroeps- onderwijs in verband met continuïteit en doorgaande lijnen;
- Samenwerking met partners als gemeenten en instellingen voor jeugdhulp.

Voor rsg de Borgen is deze missie vertaald in de ambitie om leerlingen passend onderwijs te bieden onder het motto *'gewoon waar het kan, speciaal waar het moet'*.

Goed onderwijs voor alle leerlingen is de basis voor passende ondersteuning. Centraal daarin staat:

- Dat leerlingen in de juiste onderwijsleersituatie successen moeten behalen;
- Een leerroute kunnen doorlopen passend bij hun capaciteiten en mogelijkheden.

1 DE VISIE EN MISSIE VAN DE LINDENBORG OP LEREN EN ONTWIKKELEN

“Dit is de tijd die niet verloren gaat: iedere minuut zet zich in toekomst om”

Vasalis

De Lindenburg is een leer- en leefgemeenschap waar de ontwikkeling van de leerling in al haar facetten centraal staat. Dat betekent dat de leerlingen een leertraject doorlopen dat passend is bij hun persoonlijkheid, interesses en capaciteiten en gericht op een uitstroomkwalificatie. We richten ons erop dat we geen talent verspillen bij de leerlingen.

Daarnaast heeft de Lindenburg als doelstelling geformuleerd dat de leerling zich ontwikkelt tot een zelfstandig en zelfverantwoordelijk individu waarin ook het samenwerken een belangrijke rol inneemt.

Door op cognitief, affectief, sociaal en cultureel gebied de juiste omstandigheden te creëren, wil de Lindenburg alle leerlingen een goede voorbereiding bieden op het vervolgonderwijs en een plaats in de samenleving.

Als school willen we een rol van betekenis vervullen. Daarom verbinden wij ons stevig met het primair onderwijs in ons voedingsgebied, met het vervolgonderwijs in het noorden en met de maatschappelijke instellingen en het bedrijfsleven in onze regio.

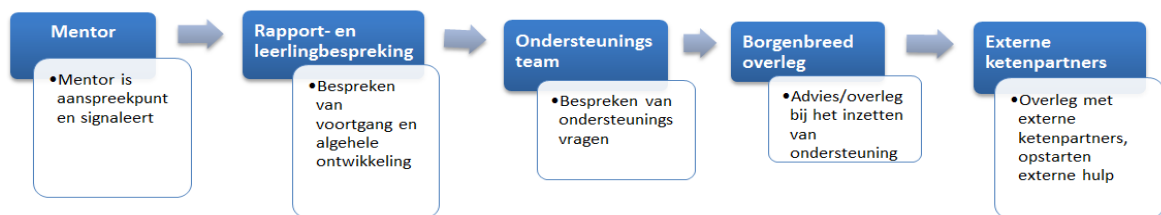
Wij willen jongeren stimuleren en ondersteunen om een waardevol leven te leiden, zowel in hun eigen ogen als in de ogen van anderen. Wij helpen hen om succesvol te zijn in de samenleving, in het vervolgonderwijs en in het beroep van hun keuze.

Een belangrijk deel van onze rol is dat wij hen zelf leren ontdekken, keuzes maken en kansen zien. Wij willen hen daarbij zo goed mogelijk begeleiden om hun doelen te bereiken. Onze kernwaarden zijn dan ook “gemeenschappelijk versterkend” en “bewust persoonlijk”.

Wij drukken onze missie uit in de merkbelofte:

Bij de Lindenburg worden mensen bewust, bekwaam en zijn ze betekenisvol.

2 ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR

De ondersteuningsstructuur op de Lindenberg kan door de bovenstaande vormen van overleg weergegeven worden. Hierbij hoeven niet alle stappen in het begeleidingsproces doorlopen worden. De leerling staat centraal: er wordt gekeken wat de leerling nodig heeft in zijn/haar leerproces en er wordt maatwerk geboden. De mentor vervult een coachende rol die gebaseerd is op wederzijds vertrouwen, respect, samenwerking en betrokkenheid. In de meeste gevallen kan binnen de school ondersteuning geboden worden. Wanneer dit niet binnen onze mogelijkheden valt wordt externe hulp ingeschakeld (zie kopje Grenzen).

Op school wordt een duidelijke ondersteuningsstructuur gehanteerd. Er zijn vaste medewerkers aangewezen die deze ondersteuning bieden. In het onderstaande schema staan de betreffende collega's weergegeven (schooljaar '17-'18).

Tabel 1. Overzicht interne ondersteuningsmedewerkers Lindenberg

Medewerker	Wie	Taken
Mentor	Zie Portal	De mentor is het aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. De mentor volgt de ontwikkelingen van zijn leerlingen, houdt betrokkenen op de hoogte en coördineert het ondersteuningsproces.
Afdelingsdirectie	Peter Frans Theun Dankert Bienke Unema Joost Veenstra Titia Keuning	De afdelingsdirectie is eindverantwoordelijk voor het ondersteuningsbeleid. Portefeuillehouders zijn Peter Frans en Titia Keuning.
Ondersteuningscoördinatoren	Roel Swint	De ondersteuningscoördinatoren coördineren de begeleiding en regelen het doorverwijzen naar externe hulpverleners. Daarnaast begeleiden zij de docenten, ouders en leerlingen in dit proces en evalueren ze de begeleiding en stemmen dit af met direct betrokkenen.
Coördinatie anti-pestbeleid	Eliza Kooistra	
Ondersteuningsmedewerkers	Roel Swint Eliza Kooistra Jitty Straatsma José Visser Renée Dinjens Kevin Waalderbos	De ondersteuningsmedewerkers ondersteunen leerlingen die de behoefte hebben aan specifieke ondersteuning op het gebied van studievaardigheden, dyslexie, sociale vaardigheden en topsport.
Aannameteam	Coördinatie Roel Swint	De aannamecommissie bekijkt de plaatsingswijzer en/of toelaatbaarheid van aangemelde leerlingen en plaatst hem of haar in de voor deze leerling juiste leerroute.

Leerjaarcoördinatoren	Wout Sijtsma: 1 hv/1 ht, 2 ht Daan Wüst : 1h / 2h Anna ter Steege: 1 vwo en gym. 2vwo en gym. Yvonne Wever: klas 3 h en vwo Jeroen Wilts: Klas 4 en 5 h Fenneke Reinders: 4,5 en 6 vwo	De leerjaarcoördinatoren werken met het protocol verzuim, hebben bemoeienissen met uitgestuurde leerlingen en hebben coördinerende taken wat onderwijs betreft.
Vertrouwenspersoon	Anita Brussaard (intern) J. Wibbens (extern)	De vertrouwenspersoon is er voor zaken betreffende discriminatie, ongewenste intimiteiten, intimidatie en/of agressie die leerlingen, docenten of ouders in vertrouwen willen bespreken. Zij verwijzen naar de juiste contactpersonen/hulpverleners.
Decanaat	Harry Oostijen Michelle Nekeman	De decanen ondersteunen leerlingen in het maken van studie- of beroepskeuze.

Niveaus van ondersteuning:

Het begrip basisondersteuning staat niet in de wet. Basisondersteuning kan verschillen per samenwerkingsverband, maar wordt binnen één samenwerkingsverband eenduidig geformuleerd. Voor de scholen van het samenwerkingsverband vo 20.02 Groningen Ommelanden is de basisondersteuning in eerste instantie iets is dat in de klas plaatsvindt. Goed klassenmanagement is daarvoor van groot belang. De basisondersteuning geldt voor alle scholen in het samenwerkingsverband en betreft een gezamenlijke afspraak over de basiskwaliteit op het gebied van ondersteuning aan leerlingen. De basisondersteuning is verdeeld in 13 thema's, die u kunt teruglezen in het ondersteuningsplan (Portal).

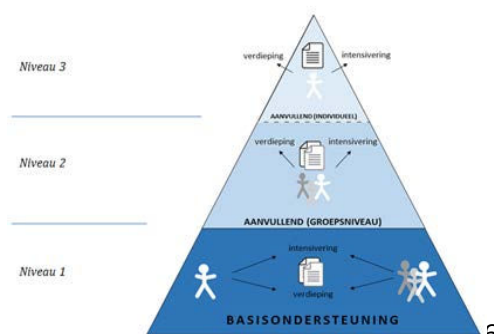
Wat betekent basisondersteuning binnen de Lindenberg?

De mentor is de spil van de ondersteuning van de leerling en houdt zich bezig met: het leren leren, het leren kiezen (loopbaanleren), het leren leven en het leren werken. Door meerdere evaluatie - en reflectiemomenten tussen ouders, mentor en leerling wordt er preventief gesignaleerd wat de leerling nodig heeft en kan de ondersteuning ingezet en indien nodig bijgesteld worden. Ondersteuning wordt zowel ontwikkelingsgericht als handelingsgericht ingezet. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld. De ondersteuning die bij onze vestiging geboden wordt kan op de 3 niveaus weergegeven worden.

Niveau 1 Basisondersteuning

Op de Lindenberg hebben we uitgewerkt wat de leerlingen moeten kennen en kunnen in de werkwijzers. De leer- en

Figuur 2 Niveaus van ondersteuning

ontwikkellijnen zijn opgesteld, er is sprake van een effectieve didactiek, de normen zijn bekend en er zijn schoolstandaarden. Hierdoor kunnen verreweg de meeste leerlingen de aangeboden leerstof goed volgen. Deze staat beschreven in het zogenaamde Programma voor Leerstof en Toetsing (PLT) voor de onderbouw en het Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA) in de bovenbouw en voldoen aan de kerndoelen, eindtermen en referentieniveaus voor taal en rekenen. Met dyslexie en dyscalculie wordt rekening gehouden. Hiervoor zijn protocollen ontwikkeld.

De leerlingen worden systematisch gevolgd met behulp van het CITO-volgsysteem. Het planmatig werken krijgt naast reflectie en evaluatie vorm en inhoud.

Niveau 2 Aanvullende ondersteuning op groepsniveau

Handelings- en opbrengstgericht werken is een benadering waarbij, uitgaand van de ondersteuningsvragen van de docent en de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen, wordt vastgesteld aan welke eisen de lesinhoud moet voldoen. In de leerlingbespreking wordt aangegeven **dat** de leerling aanvullende ondersteuning nodig heeft, **wat** er voor nodig is en **waar** en **hoe** dat aangeboden kan worden. Verdieping wordt geboden door uitdaging; minder leertijd; kortere instructie; complexere stof, meervoudig strategiegebruik, zelfstandig werken etc. Intensivering kan plaatsvinden door herhaling van instructie; meer leertijd; remediërend; ondersteunende materialen, herhaling van de leerstof; meer sturing op het leren; concretere opgaven etc.

Daarbij geldt:

- Wat heeft de leerling nodig?
- Wat heeft de docent nodig?
- Wat heeft de school nodig?
- Wat hebben de ouders nodig?

Niveau 3 Aanvullende ondersteuning op individueel niveau

Voor een enkele leerling zal, indien nodig, met een specifiek, individueel plan worden gewerkt, een zogenaamd ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Ouders worden nauw betrokken bij het vaststellen van de belemmerende en stimulerende factoren en moeten instemmen met het handelingsgerichte deel van het OPP. Als de ondersteuning het beste kan worden geboden op een andere school, een tussenvoorziening of binnen het VSO, wordt dat besproken. Voor overstap naar een VSO is een toelaatbaarheidsverklaring nodig (TLV). Zie de website van het samenwerkingsverband www.passendonderwijsgroningen.nl

In bijlage 1 wordt de ondersteuning die de Lindenberg kan bieden in een schema weergegeven.

3 WAT ZIJN DE GRENZEN AAN ONZE ONDERSTEUNING? (WAT KUNNEN WE NIET?)

Rsg de Borgen, locatie de Lindenberg, streeft ernaar de ondersteuning voor de leerlingen op een verantwoorde wijze gestalte te geven. Er kunnen zich echter situaties voordoen, waarin wij als vestiging de grenzen van onze mogelijkheden ervaren. Het is mogelijk dat een leerling al lastig te plaatsen is op moment van aanmelding, maar het kan ook gaan spelen gedurende de tijd dat een leerling bij ons op school zit.

Enkele voorbeelden van situaties waarin de grens van onze mogelijkheden bereikt kan worden:

- Verstoring van rust en veiligheid: indien een leerling zodanig grote gedragsproblemen heeft dat dit leidt tot (verwachte) ernstige verstoring van de rust en orde in de klas of de veiligheid van de leerlingen en/of tot bedreiging van personeel.
- Verstoring van het leerproces voor andere leerlingen: indien het onderwijs aan de leerling met een beperking een zodanig beslag legt op de tijd en aandacht van de docent dat daardoor de tijd en aandacht voor de overige leerlingen in de klas onvoldoende of in het geheel niet kan worden geboden. Met andere woorden: de leerling gedijt dan niet in de geboden setting.
- Interferentie tussen verzorging/behandeling en onderwijs: indien een leerling een beperking heeft die een zodanige verzorging/behandeling vraagt dat daardoor zowel de zorg en de behandeling voor de betreffende leerling als het onderwijs aan de leerling onvoldoende tot zijn recht kan komen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om leerlingen die verpleegkundige handelingen nodig hebben en het personeel van de school hier onvoldoende voor is toegerust. Ook speelt mee dat huidige wet- en regelgeving op het terrein van zorg en onderwijs beperkingen oplegt aan een gecombineerd aanbod van onderwijs en zorg.
- Te geringe leerbaarheid: de leerling moet aan schoolse activiteiten kunnen deelnemen, er zal dus een voldoende mate van leerbaarheid moeten zijn. Het gaat op de Lindenberg met name om de ondergrens voor havo/tl-onderwijs. Voor vmbo en praktijkonderwijs zijn leerlingen van rsg de Borgen aangewezen op andere vestigingen.
 - Toelating voor havo / tl is alleen mogelijk wanneer op de gebieden begrijpend lezen en rekenen sprake is van een tl-plusprofiel.
- Slechtziende leerlingen: onze vestiging heeft hier weinig ervaring mee. Opvang van deze doelgroep zal nader bestudeerd moeten worden en is afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling.
- Slechthorende leerlingen: onze school heeft hier weinig ervaring mee. Opvang van deze doelgroep zal nader bestudeerd moeten worden en is afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling.
- Leerlingen met motorische beperkingen: de locatie is toegankelijk voor rolstoelafhankelijke leerlingen, echter de opvang van deze doelgroep zal nader bestudeerd moeten worden en is afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling.

In **alle gevallen** wordt steeds een individuele afweging gemaakt of de Lindenberg in staat is om voldoende tegemoet te komen aan de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling. Daarbij staat het belang van de leerling voorop, maar voor de vestiging speelt ook de complexiteit van de ondersteuningsvraag mee. Het gaat op dat moment om beschikbare expertise, de hoeveelheid leerlingen met speciale onderwijsbehoefte(n) in een klas, de locatie of in de school als geheel, de groepsgrootte en de onderwijssoort waarvoor de plaatsing gevraagd wordt. Alle aangemelde leerlingen worden besproken in de aannemecommissie van de Lindenberg. De school kan indien

nodig de expertise inroepen van de Commissie Overleg Toelating van rsg de Borgen en Terra Oldekerk, maar ook van het samenwerkingsverband.

De eerste school van aanmelding heeft zorgplicht. Zorgplicht houdt niet automatisch plaatsingsplicht in. Wanneer de Lindenburg niet voldoende tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoeften van een leerling wordt naar een passende onderwijsplaats gezocht. Bij aanmelding moeten ouders aangeven of ze verwachten dat hun kind ondersteuning nodig heeft om onderwijs te kunnen volgen.

Voor die leerlingen waarvoor rsg de Borgen uiteindelijk geen opvang denkt te kunnen bieden, zal in de meeste gevallen plaatsing in de vorm van speciaal voortgezet onderwijs gewenst zijn.

Na plaatsing

Het komt voor dat leerlingen dermate vastlopen in de reguliere setting van het onderwijs dat deze leerling hier niet verder kan. Voor deze leerlingen, die op welke manier dan ook vastlopen, is er de tussenvoorziening de Noordwester. Tijdens het verblijf op de Noordwester wordt getracht de leerling voor te bereiden op terugkeer in regulier onderwijs, naar een meer passende vorm van onderwijs of naar een werkplek te begeleiden. De voorziening is bedoeld voor leerlingen van het voortgezet onderwijs van rsg de Borgen en Terra Oldekerk.

Tussenvoorziening de Noordwester:

Het hoofddoel van de tussenvoorziening is om de schoolloopbaan na de plaatsing weer zoveel mogelijk regulier te vervolgen. Een tweede kans, maar geen vrijblijvende. Er is momenteel geen duidelijke eenduidige toeleiding naar de voorzieningen. De duur van het verblijf loopt van enkele weken tot in enkele gevallen een heel schooljaar. Het onderwijs voldoet overal aan de wettelijke normen en er wordt volwaardig getoetst. De toeleverende school is verantwoordelijk voor het onderwijsprogramma en is op de hoogte van de vorderingen. De ondersteuning is een gedeelde verantwoordelijkheid tussen school van herkomst en de Noordwester. De leerlingen blijven ingeschreven op de school van herkomst.

Thuiszittende leerlingen

Indien het op school na plaatsing niet lukt om de ondersteuning voor de leerling passend vorm te geven, dan heeft de school een inspanningsverplichting wanneer een leerling thuis komt te zitten. Thuiszittende leerlingen worden in een zo vroeg mogelijk stadium gemeld bij leerplicht en het samenwerkingsverband. Daarnaast bieden we de leerling die thuis zit het volgende:

- a. een thuiswerkplan, waarmee de leerling thuis aan het werk gaat met de lesstof die in de groep/klas wordt aangeboden;

- b. twee keer per week twee uur aanwezigheid met begeleiding op school waarbij het thuiswerkplan wordt besproken, er extra instructie plaats kan vinden en toetsen kunnen worden afgenomen.

Van deze leerlingen en hun ouders verwachten wij een actieve houding, zodat schoolwerk bijgehouden wordt.

Natuurlijk zijn wij er op gericht om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten. Wij zullen dan ook hiervoor de expertise van de tussenvoorziening inschakelen.

4 AMBITIES

Vanuit de herijking (basis)ondersteuning heeft de Lindenberg ambities geformuleerd. Waar gaat de school zich de komende jaren in ontwikkelen als het gaat om ondersteuning aan leerlingen.

Onderdeel	Omschrijving
Professionalisering van het team	-verder ontwikkelen van groepsbesprekingen en groepsplannen -versterken differentiëren (omgaan met verschillen) en diverse werkvormen toepassen -coachen van mentoren en vakdocenten in het begeleiden van leerlingen op het gebied van zelfstandigheid en autonomie.
Vestiging specifiek	- materialen / verrijking voor leerlingen met aanvullende onderwijsbehoeften t.a.v. hun eigen talenten - het optimaliseren van de leeromgeving voor een specifieke doelgroep die baat heeft bij een interne voorziening (huiswerkklas, korte time-out opvang) - nadenken over invulling van ondersteuning aan leerlingen met hoogbegaafdheid.

Bijlage 1: Welke ondersteuning kunnen wij aan welke leerlingen bieden?

Concreet ziet het op de Lindenberg het er als volgt uit:

Niveau	Intern
1: klas : alle leerlingen	Het handelen dat ingezet kan worden door alle docenten voor alle lln. m.b.t. het behalen van de doelen zowel onderwijskundig als ook leergebied overstijgend. - Werkwijzers: PLT en PTA - Mentor(uur): elke leerling heeft een eigen 1^e aanspreekpunt. Aandacht voor schoolse vaardigheden: - o agendabeheer, - o huiswerkvaardigheden, - o tas inpakken Sociaal-emotionele vaardigheden: - o samenwerken, - o keuzes maken, - o op tijd komen, - o enz. - Verzuim en absentie protocol - Examentraining. - Screening en ondersteuning dyslexie en dyscalculie - Taal- en rekenuren - Steunlessen gericht op studievoordigheden. - Anti-pestbeleid - Cito-03 - Maatschappelijke stage - Itslearning - Schoolvragenlijst (school tevredenheidsonderzoek) - Leerlingenbesprekingen - Cijferbesprekingen - Intern Ondersteuningsteam (IOT) besprekingen - LOB - Decanaat - Vertrouwenspersoon - Sociale media training 1^e klas - Jeugdgezondheidsonderzoek (GGD –check) - Voorlichting van externe organisaties zoals VNN, HALT

2: groep: sommige leerlingen	- Het licht curatieve en preventieve handelen dat ingezet kan worden door alle docenten voor lln. die binnen de basisondersteuning extra instructie, begeleiding nodig hebben m.b.t. het behalen van de doelen zowel onderwijskundig als ook leergebied overstijgend: - begeleide huiswerkklas - gedragsbegeleiding- SOVA/ weerbaarheidstraining leerjaar 1 en 2 - faalangstreductietraining voor leerjaren 1 en 2 - examenstresstraining voor eindexamenkandidaten - studievaardigheden - inzet peerbuddies - Het handelen dat ingezet kan worden door alle docenten voor lln. die naast het basisarrangement extra uitdaging nodig hebben m.b.t. het behalen van de doelen zowel onderwijskundig als ook leergebied overstijgend. - verrijkingsstof - aanbod op maat (één of meerdere vakken op hoger niveau) - extra vakken - Inzet ondersteuningsteam (intern) Lindenberg - Inzet bovenschools ondersteuningsteam (BBOT)
3: leerling: enkele leerlingen individueel	- Het handelen dat op basis van het OPP ingezet wordt door docenten in samenwerking met in- en externe professionals voor lln. die aanvullend extra ondersteuning nodig hebben om de minimum doelen zowel onderwijskundig als ook leergebied overstijgend te behalen: - Inzet tussenvoorziening (TVZ) - Inzet intern ondersteuningsteam (IOT) - Inzet ondersteuningsteam Lindenberg (OT) - Inzet bovenschools ondersteuningsteam (BBOT) - Inzet Expertise Consultatie Team (ECT) - Inzet voortgezet speciaal onderwijs